

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра етнології і археології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економічна етнологія

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Управління міжнародним бізнесом

Спеціальність 073 Менеджмент

Галузь знань 07 Управління і адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 6 від “11” грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Економічна етнологія
Викладач (-і)	Боян-Гладка С.П.
Контактний телефон викладача	(0342) 59-61-87
E-mail викладача	svitlana.boian-hladka@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очна/заочна
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 12 годин лекцій, 18 годин семінарських занять, 60 годин самостійна робота
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації щовівторка після занять з 14.00 до 15.00 в 619.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Навчальна дисципліна “Економічна етнологія” є вибіркоким курсом для здобувачів кваліфікаційного рівня бакалавр зі спеціальності 073 “Менеджмент. Управління міжнародним бізнесом”. Програма курсу передбачає короткий і змістовний аналіз схеми підготовки студентів. Лекційні та семінарські заняття допоможуть студентам глибше засвоїти вузлові питання етнічного розмаїття світу, ознайомитися з історією етнологічної науки, оперувати науковою етнологічною термінологією, теоріями, концепціями, вивчити основи етнічних процесів, основи народного господарства традиційних суспільств у світі. На семінарських заняттях студенти оволодівають основами наукового дослідження, навчаються самостійно оцінювати етнічні та економічні процеси, висловлювати і аргументувати власні думки.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу полягає в тому, щоб сформуванати у студентів знання про форми впливу людини, суспільства, економіки, держави на етнічні процеси і явища; формувати етнічну свідомість і культуру поведінки для гармонійного засвоєння цінностей свого народу і загальнолюдських здобутків; забезпечувати передачу етнокультурних традицій з покоління в покоління; запобігати поширенню етнічної упередженості й пересудів плекати культуру міжетнічного спілкування; синтезувати результати інших гуманітарних і природничих наук для глибокого і всебічного пізнання етнічної сфери життєдіяльності людського суспільства.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.</p>	
Загальні компетентності:	
<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, Загальні компетентності (ЗК) усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p>	

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

СК16. Здатність використовувати професійно-профільовані знання для створення суб'єктів міжнародного бізнесу інноваційного типу в бізнессередовищі України та країн ЄС.

Програмні результати навчання

ПРН 1. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4-й семестр	073 Менеджмент Управління міжнародним бізнесом	2-й курс	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

№	Тема	Кількість годин			Завдання
		лекції	семінари	самостійна робота	
1.	Тема 1. Становлення етнології як самостійної галузі знань. Формування економічної етнології як наукової дисципліни.	2	2	6	Тести, контрольні запитання, завдання для індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи.
2	Тема 2. Історія світової етнологічної думки	2	2	6	Тести, контрольні запитання, завдання для самостійної роботи.
3	Тема 3. Економічно-етнічна картина світу	2	2	6	Тести, контрольні запитання, завдання для індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи.
4	Тема 4. Проблема формування націй. Економічна теорія нації	2	2	8	Тести, контрольні запитання, завдання для індивідуальної роботи, завдання для

					самостійної роботи.
5	Тема 5. Виробничі відносини соціально неструктурованих суспільств	2	2	8	Тести, контрольні запитання, завдання для індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи.
6	Тема 6. Традиційне сільське господарство у світовому суспільстві		2	8	Тести, контрольні запитання, завдання для індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи.
7	Тема 7. Аграрний календар у народів світу	2	2	8	Тести, контрольні запитання, завдання для індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи.
8	Тема 8. Традиції і обряди пов'язані з господарською діяльністю народів світу		2	8	Тести, контрольні запитання, завдання для індивідуальної роботи, завдання для самостійної роботи.
9	Залікове заняття		2		Завдання для індивідуальної роботи
	Всього	12	18	60	

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція (контрольне тестове опитування)	20
Семінарське заняття	50
Самостійна робота (проходження онлайн курсу з тематики дисципліни)	10
Індивідуальне завдання (Захист підсумкового проєкту)	20
Максимальна кількість балів	100

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Підсумковий контроль рівня знань та успішності здобувачів відбувається у формі заліку. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 50 балів), балу за контрольне тестове опитування лекційного матеріалу (максимально 20 балів), самостійна робота (усний захист монографії студентом) (10 балів) і балу за індивідуальну роботу (підсумковий проєкт) (максимально 20 балів) та в сукупності становить максимально 100 балів
Вимоги до письмової роботи	Написання письмової тестової контрольної роботи є обов'язковим для виставлення підсумкової оцінки. У випадку, якщо здобувач не написав контрольну роботу, він вважається таким, що не виконав усіх видів робіт, що передбачаються навчальним планом за семестр з дисципліни. Контрольна робота включає: 50 тестових питань (по 0,4 бали за кожне питання).

<p>Семінарські заняття</p>	<p>У ході поточного контролю здійснюється усне та письмове опитування з тем, передбачених для семінарських занять. Також здійснюється контроль самостійної роботи відповідно до визначеної тематики.</p> <p>Оцінювання знань та науково-пошукової роботи здобувачів на семінарських заняттях проводиться за 5-ти бальною шкалою. На семінарському занятті діє такий принцип оцінювання:</p> <p>«відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і буде відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;</p> <p>«добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;</p> <p>«задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;</p> <p>«незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.</p>
<p>Самостійна робота та індивідуальне завдання</p>	<p>Самостійна робота здобувача є основним видом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Метою самостійної роботи є вдосконалення навичок і вміння працювати з науковою літературою та джерелами. Для засвоєння самостійно опрацьованого матеріалу передбачено усний захист історіографічного джерела із рекомендованої літератури курсу (на вибір студента).</p> <p>Індивідуальне завдання – підготовка проєктів (презентацій) на одну із запропонованих тем.</p> <p><u>ПЕРЕЛІК ТЕМ ДЛЯ ПРОЄКТУ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні концепції виникнення та генеза націй. 2. Історико-економічна теорія нації 3. Традиційне господарство народів Африки 4. Традиційне господарство народів Австралії і Океанії 5. Традиційне господарство народів Південної Америки 6. Традиційне господарство народів Західної Азії 7. Традиційне господарство народів Східної Азії 8. Традиційне господарство народів Європи 9. Особливості формування української нації. 10. Основні тенденції міжетнічних відносин в сучасній Європі. 11. Культурне життя корінних народів Австралії та Океанії. 12. Корінні та малочисельні народи земної кулі.

	<p>13. Вплив економіко-географічного середовища на етногенез народів світу.</p> <p>14. Етнодемографічні процеси в сучасному світі.</p> <p>15. Традиції обряди в народному господарстві українців.</p> <p>16. Традиції обряди в народному господарстві народів Західної Європи.</p> <p>17. Традиції обряди в народному господарстві народів Африки.</p> <p>18. Традиції обряди в народному господарстві народів Американського континенту.</p> <p>19. Традиції обряди в народному господарстві народів Кавказу.</p> <p>20. Традиції обряди в народному господарстві китайців.</p> <p>21. Традиції обряди в народному господарстві японців.</p>
Умови допуску до підсумково-го контролю	<p>Форма і терміни семестрового контролю визначаються навчальним планом. Здобувач (ка) допускається до підсумкового контролю за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» і виконання усіх видів робіт, набору 50 і більше балів.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Семестровий підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Для того, щоб отримати залік, необхідно виконати всі види роботи не менше 50 балів.</p> <p>Підсумковий бал складається з суми за семінарське заняття (максимально 50 балів), тестова контрольна робота (максимально 20 балів), самостійна робота (усний захист монографії студентом) (10 балів) і індивідуальна робота (підсумковий проєкт) (максимум 20 балів). У сумі становить 100 балів.</p>
<p>7. Політика навчальної дисципліни</p>	
<p>Письмові роботи:</p> <p>Тестова контрольна письмова робота виконується студентами на 9 семінарському занятті.</p>	
<p>Академічна доброчесність:</p> <p>Як викладач, так і студент, повинні дотримуватися «Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Кодексу честі ПНУ https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/</p> <p>У випадку запозичених робіт, відсутності посилань на використані джерела, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування) викладач виставляє негативну оцінку та пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.</p>	
<p>Відвідування занять:</p> <p>Відвідування занять та активна участь у роботі семінарів є обов'язковою умовою. Участь у семінарських заняттях може проходити у таких формах: виступ, участь у дискусії тощо.</p> <p>Політика курсу передбачає Perezдату усіх невиконаних завдань в силу запізньєнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та здачі індивідуальних робіт – вівторок, 14.00 год. – 15.00 год.</p> <p>Пропущене заняття студент може «відпрацювати» у формі, визначеній викладачем та кафедрою. Як правило «відпрацювання» проходить в усній формі, вирішенні тестових завдань тощо.</p> <p>Під час занять дозволяється користування мобільним телефоном виключно для навчальних цілей.</p>	

Неформальна освіта: Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Література:

Основна література:

1. Борисенко, В.К., 2007. Українська етнологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Київ: Либідь.
2. Кафарський, В.І. та Савчук, Б.П., 2006. Етнологія. Підручник. Київ: Центр навчальної літератури.
3. Лозко, Г.С., 2001. Етнологія України. Київ: АртЕк.
4. Савчук, Б., 2004. Українська етнологія. Івано-Франківськ: Лілея-НВ.
6. 7. Тиводар, М.П., 2010. Етнологія: навч. посіб. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл. Вид. 3-тє, виправл. і доповн. Ужгород: Гражда.
8. Хоптяр, Ю.А., 2008. Етнологія: Навчальний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006.
9. Хрящевська, Л.М., 2012. Загальна та українська етнологія: навчальний посібник. Миколаїв: Гліон.
10. Юрій, М., 2006. Етнологія: Навчальний посібник. Київ: Дакор.
12. Капелюшний, В.П., Казакевич, Г.М. та Чернищук, Н.В., 2013. Українська етнологія у європейському контексті (друга половина XIX ст. – 20-ті рр. XX ст.). Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД».
13. Ломака, О., 2012. Класифікація етнічних процесів у вітчизняній етнології. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки, 16, с. 48-55.
14. Надольська, В.В., 2009. Етнологія: термінологічно-понятійний довідник. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки.

Викладач

Боян-Гладка С.П., доцент кафедри етнології і археології